

KRAJSKÝ ÚŘAD PLZEŇSKÉHO KRAJE
ODBOR DOPRAVY A SILNIČNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ
Škroupova 18, 306 13 Plzeň

Naše č. j.: PK-DSH/11529/22
Spis. zn.: ZN/ /DSH/22
Počet listů: 6
Počet příloh: 0
Počet listů příloh: 0
Vyřizuje: Ing. Martina Gulová
Datum: 22.11.2022

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Plzeňského kraje, Odbor dopravy a silničního hospodářství, jako věcně a místně příslušný správní orgán podle ust. § 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, a ust. § 89 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“), rozhodl ve věci odvolání takto:

podle ust. § 90 odst. 5 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“),

z a m í t á

odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Plzně, Odboru správních činností, oddělení dopravních přestupků, ze dne 2022, č. j.: MMP/ /22,

a rozhodnutí Magistrátu města Plzně, Odboru správních činností, oddělení dopravních přestupků, ze dne 2022, č. j.: MMP/ /22, kterým se , jako provozovatel vozidla RZ: uznává vinným ze spáchání přestupku provozovatele vozidla dle ust. § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném do dne 31.01.2022 (dále jen „*zákon o silničním provozu*“), v souvislosti s porušením ust. § 10 odst. 3 téhož zákona, kdy jednání neznámého řidiče dne 28.01.2022 vykazuje znaky přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 4. zákona o silničním provozu, v souvislosti porušením ust. § 18 odst. 4 téhož zákona, za což mu byl uložen správní trest pokuty ve výši Kč a zároveň mu byla rozhodnutím uložena povinnost nahradit náklady spojené s projednáváním přestupku ve výši Kč,

p o t v r z u j e.

Odůvodnění

Odvoláním podaným [redacted] (dále jen „*odvolatel*“), je napadáno rozhodnutí Magistrátu města Plzně, Odboru správních činností, oddělení dopravních přestupků (dále jen „*správní orgán I. stupně*“), ze dne [redacted].2022, č. j.: MMP/[redacted]/22 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým se odvolatel jako provozovatel vozidla RZ: [redacted] uznává vinným ze spáchání přestupku provozovatele vozidla dle ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, v souvislosti s porušením ust. § 10 odst. 3 téhož zákona, kdy jednání neznámého řidiče dne 28.01.2022 vykazuje znaky přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 4. zákona o silničním provozu, v souvislosti s porušením ust. § 18 odst. 4 téhož zákona, za což mu byl uložen správní trest pokuty ve výši [redacted] Kč a zároveň mu byla rozhodnutím uložena povinnost nahradit náklady spojené s projednáváním přestupku ve výši [redacted] Kč.

Odvolání spolu se spisovou dokumentací bylo zdejšímu odvolacímu správnímu orgánu, tedy Krajskému úřadu Plzeňského kraje, Odboru dopravy a silničního hospodářství (dále jen „*odvolací správní orgán*“), postoupeno dne 30.09.2022. Odvolací správní orgán se zabýval tím, zda bylo odvolání podáno včas, tedy v zákonem stanovené lhůtě 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, a oprávněným subjektem, tedy účastníkem řízení. Napadené rozhodnutí bylo odvolateli doručeno dne 07.09.2022 do datové schránky. Odvolání bylo doručeno správnímu orgánu I. stupně dne 20.09.2022. Odvolání je včasné. Odvolání bylo podáno odvolatelem coby účastníkem řízení o přestupku v postavení obviněného z přestupku a tedy je přípustné.

Ze spisové dokumentace vyplývají pro věc podstatné následující skutečnosti. Dne [redacted] 2022 v [redacted] hodin na vozovce pozemní komunikace v Plzni v ulici [redacted] v úseku mezi křižovatkami s ulicemi [redacted] a u [redacted] ve směru jízdy z centra, byla motorovému vozidlu RZ: [redacted] zaznamenána automatizovaným technickým prostředkem rychloměrem typu SYDO Traffic Velocity rychlost 64 km/hod (po zohlednění možné odchylky měření ± 3 km/hod, naměřená rychlost 67 km/hod), a to v úseku, kde je nejvyšší dovolená rychlost 50 km/hod, čímž řidič vozidla překročil nejvyšší dovolenou rychlost o 14 km/hod.

Dne 31.01.2022 správní orgán I. stupně obdržel od Městské policie Plzeň oznámení přestupku s fotodokumentací. Písemností ze dne 02.02.2022 byl odvolatel coby provozovatel vozidla vyzván podle ust. § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu k uhrazení určené částky [redacted] Kč se splatností 15 dnů ode dne doručení výzvy. Písemnost byla odvolateli doručena do datové schránky dne 03.02.2022. Určenou částku odvolatel neuhradil, nicméně zaslal sdělení, že vozidlo bylo dne 24.09.2021 vydraženo, a doložil Rozhodnutí Finančního úřadu pro Kraj Vysočina o udělení příklepu v elektronické dražbě movité věci, ze dne [redacted] 2021, č. j.: [redacted] /21/2901-00540-711424, ze kterého vyplývá, že vydražitel vozidla je [redacted]

Správní orgán I. stupně předvolal [redacted] k podání vysvětlení na den 11.05.2022 a to písemností doručené dne 20.04.2022. Vzhledem k tomu, že se [redacted] na předvolání nedostavil a nikterak se neomluvil, byla jí uložena pořádková pokuta ve výši [redacted] Kč. Správní orgán I. stupně opět předvolal

██████████ k podání vysvětlení na den 09.06.2022, na čes J. ██████████ reagoval písemným sdělením, že vozidlo je z legislativních důvodů převod majitele vozidla zatím neproběhl, nicméně nejsou schopni označit konkrétního řidiče vozidla, jež spáchal přestupek. Dne 22.06.2022 se dostavil pan ██████████ ke správnímu orgánu I. stupně a nahlížel do spisové dokumentace, k řidiči vozidla se nevyjádřil.

Dne 24.06.2022 správní orgán I. stupně přestupek neznámého řidiče dle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 4. zákona o silničním provozu Usnesením č. j.: MMP/██████████/22 odložil dle ust. § 76 odst. 1 písm. k) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), neboť nezjistil do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.

Správní orgán I. stupně 29.06.2022 vypravil příkaz, který byl odvolateli doručen dne 29.06.2022, čímž bylo řízení o nyní projednávaném přestupku provozovatele vozidla zahájeno. Příkaz byl podaným odporem zrušen.

Správní orgán I. stupně spisovou dokumentaci doplnil o kartu vozidla RZ: ██████████. Dále oznámil odvolateli pokračování v řízení o přestupku a současně mu sdělil, že dne 01.08.2022 proběhne dokazování mimo ústní jednání, kdy v písemnosti mimo jiné uvedl soupis listinných podkladů, které budou prováděny jako důkaz.

Dokazování listinami mimo ústní jednání proběhlo ve stanovený termín v nepřítomnosti odvolatele. Na základě všech podkladů správní orgán I. stupně vydal napadené rozhodnutí.

Odvolatel v odvolání uvádí, že na výzvu ze dne 02.02.2022 ██████████ řádně a včas doložil veškeré údaje a důkazní dokumenty, které prokazují nemožnost spáchání přestupku viz. výše uvedený dokument. Tato skutečnost však nebyla v odůvodnění příkazu vůbec zmíněna, ačkoliv již bylo zřejmé, že ██████████ nemohl spáchat tento přestupek.

Odvolatel dále předložil k odvolání Rozhodnutí Finančního úřadu pro Kraj Vysočina, pracoviště v Jihlavě, o udělení příklepu v elektronické dražbě movité věci, z kterého je zřejmé, že v daňové exekuci prodejem movitých věcí nařízené exekučním příkazem č. j. ██████████/21/2901-00540-711424, byl v dražbě č. ██████████ nařízené dražební vyhláškou č. j. ██████████-00540-711424 udělen příklep k předmětu dražby poř. č. ██████████ včetně příslušenství, a to osobní automobil - ██████████. Předmětné vozidlo vydražila ██████████, kdy vydražiteli bylo předáno vozidlo včetně dokumentů k vozidlu.

Odvolatel uvádí, že ██████████ jako provozovateli vozidla zákon neumožňuje zcela nic učinit, zabránit, zanedbat a spáchat tímto uvedený přestupek. Dále konstatuje, že provozovatel vozidla, jež je vedený v Registru motorových vozidel není v tomto případě schopen nikterak tuto skutečnost ovlivnit, jelikož již skutečným provozovatelem ani vlastníkem není a nezná ani nového vlastníka vozidla, na kterého přešlo vlastnictví Rozhodnutím o udělení příklepu v elektronické dražbě movité věci.

Dle odvolatele není nijak možné prokázat, že předmětného dne nesplnil povinnost vyplývající z ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu ve znění účinném do dne 31.01.2022, kde je stanoveno, že provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla

na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem, čímž by naplnil skutkovou podstatu přestupku ve smyslu ustanovení § 125f odst. 1 téhož zákona, kde je mimo jiné stanoveno, že provozovatel vozidla se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

Odvolatel dále namítá, že v napadeném rozhodnutí správní orgán I. stupně cituje ust. § 125f odst. 6 zákona o silničním provozu, kdy toto ustanovení stanoví 2 důvody, v důsledku kterých se může provozovatel vozidla zprostit odpovědnosti za projednávané přestupky, přičemž v daném případě nebyla splněna ani jedna z těchto podmínek. K tomuto odvolatel uvádí, že výklad správního orgánu I. stupně je zcela irrelevantní a nehodí se k tomuto případu.

Odvolatel uvádí, že [REDAKCE] byla předmětná věc úředně zabavena a úředně prodána. [REDAKCE] upozornil a žádal úřad pověřený exekucí o sjednání nápravy, viz korespondence, avšak vyhověno nebylo. [REDAKCE] nemohl oznámit odcizení SPZ, jelikož věc byla prodána s platnou SPZ. [REDAKCE] nemohl podat žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel, jelikož odebráním vozidla v exekučním řízení nebyl již majitelem, ani reálným provozovatelem vozidla a dle zákona je jakákoliv další manipulace - převod vozidla zakázána. Dle odvolatele je nemožné, aby [REDAKCE] porušil jeden zákon a tím vyhověl nedostatečnému, nebo nedokonalému jinému zákonu. Správní orgán I. stupně jasně uvádí v napadeném rozhodnutí nového majitele vozidla a je mu známo, kdo reálně vozidlo provozuje, nicméně není schopen při své nedostatečné erudici v této věci vše správně rozlišit u učinit spravedlivý závěr.

Odvolatel uzavírá, že pokud zůstane [REDAKCE] nadále vinným v této věci, obrátí se na soud. [REDAKCE] nemohl nijak zabránit spáchání přestupku, aniž by porušil předem zákon a zároveň nic nezanedbal.

Odvolací správní orgán na základě § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), přezkoumává rozhodnutí v plném rozsahu.

Odvolací správní orgán shledal odvolání nedůvodným.

K námitce odvolatele, že skutečnost, že správnímu orgánu I. stupně sdělil, že předmětné vozidlo bylo vydraženo v daňové exekuci, nebyla v odůvodnění příkazu vůbec zmíněna, zdejší správní orgán uvádí, že k této je již bezpředmětné se vyjadřovat, jelikož příkaz ze dne [REDAKCE] 2022, č. j. MMP/[REDAKCE]/22, byl řádným a včasným odporem zrušen, a správní orgán I. stupně se následně v napadeném rozhodnutí s touto námitkou odvolatele vypořádal (viz s. 6 napadeného rozhodnutí).

Odvolací správní orgán ve věci nyní projednávaného přestupku předně uvádí, že zákon o silničním provozu obsahuje dva základní instituty, které jsou relativně samostatné. Jde jednak o přestupek provozovatele vozidla, u kterého se nevyžaduje zavinění (objektivní odpovědnost), jednak o správní postup mimo sankční řízení. Sankční postup proti provozovateli vozidla je navázán na široce vymezenou povinnost provozovatele vozidla zajistit, aby řidič vozidla při jeho řízení dodržoval ustanovení

zákona o silničním provozu, resp. na široce pojatou odpovědnost za provoz vozidla v souladu s pravidly silničního provozu, a možnost sankčního postupu proti provozovateli vozidla. Porušení obecné povinnosti je ovšem určeno přísnými podmínkami, zejména:

1) postih provozovatele vozidla je sekundární ve vztahu k postihu řidiče vozidla za přestupek (nastupuje až v případě, kdy se nepodaří zjistit totožnost pachatele přestupku a věc je z tohoto důvodu odložena, nebo je-li řízení zahájeno, pak je zastaveno z důvodu, že obviněný skutek nespáchal, popř. mu nebyl prokázán), tj. příslušný orgán musí učinit kroky ke zjištění totožnosti pachatele přestupku a jeho sankcionování v souladu s ust. § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu,

2) porušení pravidel bylo zjištěno způsobem, který neumožňuje okamžité ověření totožnosti řidiče vozidla (tj. prostřednictvím automatizovaných elektronických systémů nebo při porušení pravidel pro parkování vozidel) a zjištění pachatele je tedy do značné míry závislé na provozovateli vozidla, porušení pravidel vykazuje znaky přestupku podle zákona o silničním provozu, ale nemělo za následek dopravní nehodu, to v souladu s ust. § 125f odst. 2 zákona o silničním provozu, a

3) pokuta provozovateli se ukládá v zásadě ve stejných rozmezích, jako by byla uložena pachateli přestupku, ale je omezena určitou maximální hranicí, a provozovateli vozidla se nezaznamenávají body, v souladu s ust. § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu. Obecné podmínky pro zproštění se odpovědnosti provozovatele vozidla (liberace) jsou konkretizovány, zejm. pro případ odcizení vozidla a pro případ, kdy došlo ke změně osoby provozovatele vozidla, která ještě nebyla zapsána v registru, ale řízení o zápisu již probíhá.

Jak zdejší správní orgán uvádí výše, v projednávané věci bylo Městskou policií Plzeň zjištěno překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci dne 28.01.2022 a v jednání řidiče vozidla bylo spatřováno nesporné porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích a skutek nepochybně vykazoval znaky přestupku podle zákona o silničním provozu.

V souladu s ustanovením § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu správní orgán bezodkladně po oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2 tohoto zákona, b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a c) porušení je možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení.

Vzhledem k tomu, že v daném případě byly tyto uvedené podmínky splněny, byl odvolatel coby provozovatel předmětného vozidla vyzván správním orgánem I. stupně k uhrazení určené částky ve výši Kč a zároveň byla poučena, že ve lhůtě 30 dnů může správnímu orgánu I. stupně písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Dle ust. § 125h odst. 6: „*Neuhradí-li provozovatel vozidla určenou částku, může obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který jej vyzval k uhrazení určené částky, písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku ve lhůtě podle odstavce 3. Toto sdělení se považuje za podání vysvětlení. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1*“.

Z dalšího postupu je zřejmé, že odvolatel výše uvedenou určenou částku neuhradil, a na výzvu správního orgánu I. stupně reagoval sdělením, že vozidlo bylo dne 24.09.2021 vydraženo v dražbě Finančního úřadu v Jihlavě, nebyl v době

spáchání přestupku uživatelem ani provozovatelem předmětného vozidla. Správní orgán I. stupně požadoval po vydražiteli daného vozidla [REDAKCE] podání vysvětlení k osobě řidiče, nicméně [REDAKCE] nebyl schopen označit konkrétního řidiče vozidla v době spáchání přestupku, identifikace osoby řidiče nebyla možná ani po zhlédnutí fotodokumentace z měření rychlosti.

Z tohoto důvodu tak bylo na místě podezření z přestupku neznámého řidiče odložit, neboť správní orgán I. stupně nezjistil do 60 dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.

Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22.10.2015, č.j.: 8 As 110/2015-46, „Šlo by proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit.“

Odvolací správní orgán má za to, že řízení o přestupku provozovatele vozidla bylo zahájeno po splnění zákonné podmínky, kdy před vlastním zahájením byly učiněny nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, tedy řidiče vozidla, které považuje zdejší správní orgán v souladu s konstantní judikaturou za zcela dostatečné.

Za situace, kdy neexistovaly skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti konkrétní osobě, správní orgán I. stupně postupoval správně, pokud věc odložil a zahájil řízení o správním deliktu.

Vzhledem k námitkám odvolatele, že předmětné vozidlo bylo v daňové exekuci prodáno, a není tudíž již jeho skutečným provozovatelem ani vlastníkem, přičemž nezná ani nového vlastníka vozidla, na kterého přešlo vlastnictví Rozhodnutím o udělení příklepu v elektronické dražbě movité věci, považuje odvolací správní orgán za podstatné postavit na jisto, zda byl [REDAKCE] dne 28.01.2022 provozovatelem vozidla tovární značky [REDAKCE] s kterým byl spáchán přestupek překročení nejvyšší dovolené rychlosti.

Správní orgán I. stupně v napadeném rozhodnutí k této otázce konstatoval, že *stěžejní skutečností zůstává, že coby provozovatel předmětného vozidla byl ke dni spáchání výše uvedeného přestupku zjištěn provedeným výpisem z centrálního registru vozidel právě [REDAKCE]. Jak vyplývá z rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 20 A 5/2021 - 23 „...tak přestupku podle § 125f zákona o silničním provozu se může dopustit pouze provozovatel příslušného vozidla. Jedná se tedy o přestupek s tzv. speciálním subjektem neboli omezeným okruhem pachatelů. Pojem „provozovatele vozidla“ je v zákoně o silničním provozu jednoznačně definován, přičemž z této definice vyplývá, že je založen na evidenčním principu. To potvrdil také Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 23. 7. 2019 č. j. 1 As 318/2018 - 41, ve kterém mimo jiné uvedl, že postavení provozovatele vozidla a jeho odpovědnost za správní delikt podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu jsou spojeny se zápisem vlastníka nebo jiné osoby v registru silničních vozidel jako provozovatele vozidla, nikoli s pouhým vlastnictvím vozidla jako takovým. Je tedy nerozhodné, kdo je vlastníkem vozidla ve smyslu předpisů soukromého práva, podstatné je, kdo je jako provozovatel vozidla zapsán v registru*

silničních vozidel. Krajský soud uvedený výklad sdílí a je přesvědčen, že ani za použití extenzivního a teleologického výkladu nelze dospět k závěru, že osobou odpovědnou za přestupek podle § 125f zákona o silničním provozu by mohl být někdo, kdo nesplňuje zákonná kritéria, kterými je provozovatel vozidla v § 2 písm. b) zákona o silničním provozu definován.“ Uvedený závěr Krajského soudu v Ostravě je plně v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, jak vyplývá z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 8. 2022, č. j. 7 As 11/2022 - 17 a odklon od zákonného výkladu pojmu, kdo je osobou provozovatele, je tedy soudy dlouhodobě odmítán. Není tedy rozhodné, kdo má vozidlo fakticky v dispozici, nýbrž kdo je zapsán v registru vozidel jako provozovatel, a ten má i zodpovědnost za to, že stav v registru vozidel odpovídá skutečnosti a není-li tomu tak, nese za tento protiprávní stav důsledky, tedy i objektivní odpovědnost za přestupek spočívající v porušení povinnosti zajistit, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. S tímto výkladem správního orgánu I. stupně nelze jinak než souhlasit.

Odvolací správní orgán uvádí, že z údajů z karty uvedeného vozidla plyne, že odvolatel byl ke dni 28.01.2022 v evidenci veden jako jeho provozovatel i vlastník. Odvolací správní orgán konstatuje, že provozovatelem vozidla je ta osoba, která je jeho vlastníkem, a pokud je odlišná, je provozovatelem osoba uvedená v registru vozidel jako provozovatel.

Dle ust. § 2 písm. b) zákona o silničním provozu je provozovatelem vozidla vlastník nebo jiná osoba, která je jako provozovatel zapsána v registru silničních vozidel podle zvláštního právního předpisu nebo obdobné evidenci jiného státu. Tímto zvláštním právním předpisem je zákon o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích (zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů), a dle ust. § 2 odst. 15 tohoto zákona provozovatelem silničního vozidla je osoba, která je v registru silničních vozidel zapsána jako vlastník tohoto vozidla, není-li jako jeho provozovatel v registru silničních vozidel zapsána jiná osoba.

Odvolací správní orgán dále uvádí, že v důvodové zprávě k novele č. 239/2013 Sb., kterou se s účinností od 01.01.2015 v ust. § 2 písm. b) zákona o silničním provozu měnila definice provozovatele vozidla, je konstatováno, že „[z]áměrem změny definice provozovatele vozidla je, aby za provozovatele vozidla ve smyslu zákona o silničním provozu byl považován subjekt zapsaný jako provozovatel vozidla v registru silničních vozidel, a není-li takový subjekt, pak se provozovatelem vozidla rozumí vlastník silničního vozidla.“

Pojem provozovatele vozidla v ust. § 2 písm. b) zákona o silničním provozu je tedy vymezen na základě evidenčního principu. Určení provozovatele ve smyslu zákona o silničním provozu je tak dáno výhradně evidenčním stavem v registru vozidel, nikoli skutečným (právním) stavem.

Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 1 As 222/2017 ze dne 28.02.2018 uvádí, že „Podle zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích je provozovatelem vlastník uvedený v registru vozidel, bez ohledu na to, zda je skutečně vlastníkem. Pokud je však v registru vozidel uveden vlastník i provozovatel vozidla, odlišný od vlastníka, potom je provozovatelem fyzická nebo právnická osoba uvedená v registru vozidel jako provozovatel ... Oproti předchozí zákonné úpravě je nyní faktický

stav zcela nerozhodný, nově je východiskem stav evidovaný, jestliže § 2 odst. 15 zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích hovoří o zapsaném vlastníkově nebo zapsané jiné osobě a § 2 písm. b) zákona o silničním provozu o zapsání v registru. Ze znění § 2 písm. b) zákona o silničním provozu však není zcela zřejmé, zda je evidenční prvek definice provozovatele dán také u vlastníka vozidla.

Provozovatelem vozidla v širším slova smyslu je osoba takto zapsaná v registru silničních vozidel, není-li zároveň vlastníkem vozidla. Za provozovatele se považuje také vlastník vozidla. K postavení vlastníka jako provozovatele se důvodová zpráva omezuje na konstatování, že provozovatelem je vlastník bez další specifikace, zda vlastníkem je osoba, které svědčí vlastnické právo, nebo osoba evidovaná v registru silničních vozidel jako vlastník. Výklad definice provozovatele v důvodové zprávě je však uveden pro oba zákony zcela identicky, což odpovídá záměru jednotné definice provozovatele. A jak výše uvedeno, výklad pojmu provozovatele podle zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích je jednoznačný.“

Ve světle výše uvedené právní úpravy vyplývá, že postavení provozovatele vozidla ve smyslu ust. § 2 písm. b) zákona o silničním provozu a jeho odpovědnost za přestupek podle ust. § 125f odst. 1 téhož zákona, je spojeno se zápisem vlastníka nebo jiné osoby v registru silničních vozidel jako provozovatele vozidla, nikoli s pouhým vlastnictvím vozidla jako takovým. V projednávané věci je tedy nerozhodné, kdo je vlastníkem vozidla ve smyslu předpisů soukromého práva (kdo s vozidlem fakticky nakládá), podstatné je, kdo je jako provozovatel vozidla zapsán v registru silničních vozidel.

Odvolací správní orgán shrnuje, že dle výpisu z centrálního registru vozidel, jež se nachází v přestupkovém spise a byl proveden jako důkaz při dokazování mimo ústní jednání, je v registru vozidel ke dni spáchání projednávaného přestupku jako provozovatel vozidla tovární značky [REDAKCE], RZ: [REDAKCE], zapsán právě odvolatel [REDAKCE]. Je to tedy právě odvolatel, kdo je odpovědný za to, aby s tímto vozidlem nebyla porušována pravidla silničního provozu, a to bohužel bez ohledu na skutečnost, jak po celou dobu řízení uvádí, že vozidlo včetně dokladů bylo zabaveno finančním úřadem a poté v daňové exekuci vydraženo.

Nelze přisvědčit argumentaci odvolatele, že ač správní orgán I. stupně uvádí v napadeném rozhodnutí nového majitele vozidla a je mu známo, kdo reálně vozidlo provozuje, není schopen při své nedostatečné erudici v této věci vše správně rozlišit u učinit spravedlivý závěr. Odvolací správní orgán (ani správní orgán I. stupně) nerozporuje, že vozidlo bylo odvolateli odebráno a v daňové exekuci vydraženo, a tedy novým faktickým vlastníkem vozidla se stal vydražitel, jež s vozidlem nakládá, nicméně v centrální evidenci vozidel ke dni spáchání přestupku je uveden jako provozovatel předmětného vozidla právě odvolatel a dle ust. § 125f zákona o silničním provozu se přestupku dopustí provozovatel, jež je v tomto zákoně v ust. § 2 odst. b) definován evidenčním stavem, nikoliv stavem skutečným.

Odvolací správní orgán konstatuje, že zákon v těchto případech nestanoví žádných výjimek, a jak již ostatně uvedl správní orgán I. stupně v napadeném rozhodnutí, odklon od zákonného výkladu pojmu, kdo je osobou provozovatele, je soudy dlouhodobě odmítán. Tomuto závěru svědčí též rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 30.11.2021, č. j. 20 A 5/2021–23, z kterého vyplývá, že „Bylo věcí zákonodárce, jak vymezí konkrétní skutkové podstaty přestupků a pokud v případě přestupku (původně správního deliktu) podle § 125f určil, že se toho přestupku může dopustit pouze

provozovatel vozidla, jehož zákonnou definici navíc totožný zákon jednoznačně vymezuje, tak soudům ani správním orgánům nepřísluší výkladem rozšiřovat okruh možných pachatelů takového přestupku.“

Odvolací správní orgán zcela rozumí tomu, že v podmínkách projednávaného přestupku se jeví posouzení tohoto případu nespravedlivým, je však nutno mít na paměti, že o svá práva je nezbytné dbát (v duchu římské zásady *vigilantibus iura scripta sunt* aneb zákony jsou psány pro bdělé).

Nelze souhlasit s odvolatelem ani v tom, že mu zákon neumožňuje nic učinit a že dle zákona je jakákoliv další manipulace – převod vozidla zakázána, a že nezná ani nového vlastníka, když tento je uveden v Rozhodnutí o udělení příklepu, jež sám předložil.

Dle ust. § 8a odst. 1 zákona zákon o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích: *Došlo-li ke změně vlastníka silničního vozidla na základě převodu vlastnického práva a dosavadní nebo nový vlastník neposkytl potřebnou součinnost pro podání společné žádosti o zápis změny vlastníka silničního vozidla v registru silničních vozidel ve lhůtě podle § 8 odst. 2, provede obecní úřad obce s rozšířenou působností zápis změny rovněž na žádost dosavadního nebo nového vlastníka.*

Odvolatel tudíž měl požádat, byť zdejší správní orgán zcela chápe, že řešení vzniklé situace za daných okolností není nikterak příjemnou záležitostí, o zápis změny vlastníka a provozovatele silničního vozidla. Nicméně tímto postupem by odvolatel naplnil liberační důvod dle ust. § 125f odst. 6 písm. b) zákona o silničním provozu (viz dále), a zprostil by se odpovědnosti za přestupek.

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 07. 2019, č. j.: 1 As 318/2018 - 41, uvádí: *„NSS si je vědom toho, že zejména dosavadní vlastník vozidla se může dostat do problematické až patové situace, neboť nemusí mít k dispozici některý z požadovaných dokladů a bez součinnosti nového vlastníka pro něj bude obtížné jej obstarat. Je nicméně především na něm, aby při převodu vlastnického práva k silničnímu vozidlu (a ideálně ještě před ním) jednal přiměřeně odpovědně a obezřetně tak, aby mohl splnit svou zákonnou povinnost požádat o zápis změny vlastníka se všemi náležitostmi, a vyhnul se tak případným negativním důsledkům spojeným s tím, že údaj v registru neodpovídá skutečnosti.“*

Odvolací správní orgán nad rámec uvádí, že východiskem z této situace, kromě řádného převodu vozidla na skutečného vlastníka a provozovatele, by mohlo být podání žaloby na určení vlastnictví vozidla u příslušného soudu; na skutečném vlastníku a provozovateli vozidla nezapsaném v registru vozidel se pak může také odvolatel hojit prostředky soukromého práva.

Odvolatel dále uvádí, že upozornil a žádal úřad pověřený exekucí o sjednání nápravy, viz korespondence, avšak vyhověno nebylo. Odvolací správní orgán uvádí, že odvolatel tuto korespondenci nepředložil, nicméně ani tato skutečnost není liberačním důvodem, jež by byla schopna odvolatele zbavit odpovědnosti za přestupek.

Nelze též přisvědčit argumentaci odvolatele, že výklad správního orgánu I. stupně je zcela irelevantní a nehodí se k tomuto případu, když tento cituje ust. § 125f odst. 6 zákona o silničním provozu, ze kterého vyplývají 2 důvody, v důsledku kterých se může

provozovatel vozidla zprostit odpovědnosti za projednávané přestupky, jelikož spolku bylo vozidlo úředně zabaveno a prodáno, a proto nemohl oznámit odcizení SPZ, jelikož věc byla prodána s platnou SPZ, a ani nemohl podat žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel, jelikož odebráním vozidla v exekučním řízení nebyl již majitelem, ani reálným provozovatelem vozidla, a dle zákona je jakákoliv další manipulace s vozidlem zakázána.

Odvolací správní orgán uvádí, že dle ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu je odpovědnost provozovatele vozidla za přestupek stanovena následovně: *Provozovatel vozidla se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.* Zároveň z této odpovědnosti připouští zákon výjimku upravenou v ust. § 125f odst. 6, podle něhož *provozovatel vozidla za přestupek podle odstavce 1 neodpovídá, jestliže prokáže, že v době před porušením povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích a) bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, nebo b) podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel.*

Jinak řečeno, po zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla jsou toliko dva liberační důvody, kdy provozovatel za přestupek neodpovídá, a to bylo-li vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, nebo podal-li žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel. Druhým liberačním důvodem je pamatováno na případy, kdy nový vlastník vozidla neučiní přepis vozidla, a pokud se následně dopouští dopravních přestupků, obrací se správní orgány na původního provozovatele vozidla, jež je v příslušném registru stále evidován. Dosavadní vlastník vozidla pak bez součinnosti nabyvatele nemůže reálně ovlivnit uvedení veřejnoprávní evidence do souladu se soukromoprávním stavem věci. Tímto ustanovením tudíž zákonodárce stanovil, že provozovatel vozidla za přestupek provozovatele neodpovídá, pokud by došlo v mezidobí od podání žádosti po provedení změny údajů v registru vozidel ke spáchání přestupku s předmětným vozidlem (viz např. rozsudek KS v Brně z 16. 2. 2021, č. j. 33 A 34/2019-36).

Odvolací správní orgán uvádí, že to však není nyní řešený případ, když výpisem z registru vozidel bylo zjištěno, že provozovatelem vozidla ke dni 28.01.2022 byl právě odvolatel, a z přehledu operací s tímto vozidlem v registru nevyplývá, že by odvolatel podal před spácháním přestupku žádost o změnu provozovatele vozidla, a ani tuto skutečnost v řízení nedokládá.

Odvolací správní orgán shrnuje, že ani jeden z liberačních důvodů uvedených v ust. § 125f odst. 6 zákona o silničním provozu nebyl naplněn, a proto se odvolatel jako provozovatel vozidla, s kterým byl spáchán přestupek, nemůže zbavit odpovědnosti ze spáchání nyní projednávaného přestupku.

Dle odvolatele není nijak možné prokázat, že předmětného dne nesplnil povinnost vyplývající z ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu. ~~XXXXXX~~ nemohl nijak zabránit spáchání přestupku, aniž by porušil předem zákon a zároveň nic nezanedbal.

Odvolací správní orgán uvádí, že postih přestupku provozovatele vozidla je konstruován na principech odpovědnosti objektivní. Správní delikt provozovatele vozidla je sice odvozený od objektivních znaků přestupku, který byl s vozidlem spáchán, a jeho

řidič nebyl nezpochybnitelně zjištěn. Odvolateli je kladeno za vinu, že jako provozovatel vozidla nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, přičemž z předložených důkazů nepochybně vyplývá, že dodržování těchto povinností odvolatel nezajistil, když vozidlo, jehož je provozovatelem, překročilo nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci minimálně o 14 km/h, čímž došlo k porušení ust. § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a jednání vykazuje znaky přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 4. téhož zákona.

Odvolací správní orgán dále uvádí, že odvolatel coby provozovatel vozidla tím, že nedostál povinnosti dle ust. § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, aniž by zákon vyžadoval jakoukoli formu jeho zavinění, naplnil v rámci objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla znaky skutkové podstaty přestupku podle ust. § 125f odst. 1 téhož zákona. Předmětná právní úprava má za cíl v případě, kdy se nepodaří zjistit řidiče, postihnout za protiprávní jednání provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku.

Odvolací správní orgán dále uvádí, že Ústavní soud v nálezu ze dne 16.05. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16, v neposlední řadě zdůraznil, že objektivní odpovědnost provozovatele vozidla za porušení povinností řidiče podle zákona o silničním provozu není protiústavní, a že „[d]ůvod, pro který zákonodárce přistoupil ke stanovení objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla nad rámec již existující úpravy přestupků podle zákona o silničním provozu, spočívá ve snaze odstranit stav, kdy některé z těchto přestupků nebylo možné ve velkém počtu případů postihovat. Bylo sice spolehlivě prokázáno, že se přestupek stal, chyběly však účinné prostředky ke zjištění osoby řidiče, který se ho měl dopustit. Automatizované technické prostředky často nezaznamenaly pachatele, nebo jej nezaznamenaly natolik ostře, aby jej bylo možno ztotožnit s konkrétní osobou.“

Jak již předdeslal odvolací správní orgán výše, za přestupkové jednání neznámého řidiče je odpovědný ten, kdo byl v této době v registru vozidel uveden jako provozovatel vozidla, s kterým byl spáchán přestupek, jelikož osoba řidiče nebyla zjištěna.

Odvolací správní orgán uvádí, že postihu za přestupek se tudíž mohl odvolatel vyhnout pouze v tom případě, jestliže by byl zjištěn konkrétní řidič vozidla v době spáchání přestupku tak, aby bylo možno proti tomuto řidiči zahájit řízení o přestupku a uznat jej vinným z přestupku, anebo jestliže by po prodeji vozidla v dražbě proběhl řádný zápis změny vlastníka a odvolatel by již nebyl uveden v registru silničních vozidel jako jeho provozovatel.

S ohledem na výše uvedené, kdy námitky odvolatele nebyly shledány důvodnými a nebylo zjištěno pochybení správního orgánu I. stupně, odvolací správní orgán rozhodl tak, že odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil, tak jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí o odvolání se nelze dále odvolat (podle ust. § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů).

Dušan Pakandl
Plzeňský kraj
24.11.2022 14:26

Mgr. Dušan Pakandl
vedoucí odboru dopravy a silničního hospodářství

elektronicky podepsáno

Rozdělovník

na vědomí.

- Magistrát města Plzně, Odbor správních činností, oddělení dopravních přestupků, Koterovská 162, Plzeň
- vlastní k založení do spisu